

موسویان: فشار تحریمها ایران را به میز مذاکره نکشانند

مذاکره‌کننده ارشد هسته‌ای سابق ایران در مطلبی نوشت که این فشار تحریمها نبود که ایران را به پای میز مذاکرات آورد بلکه تمایل رئیس‌جمهور ایران برای برقراری رابطه خوب با غرب و تغییر خط قرمزهای آمریکا در قبال ایران بود.

به گزارش **خبرگزاری فارس** به نقل از روزنامه انگلیسی «فایننشال تایمز» به قلم «حسین موسویان»، مذاکره‌کننده ارشد هسته‌ای سابق ایرانی، در حالیکه ایران و 5+1 (آمریکا، انگلیس، فرانسه، روسیه، چین بعلاوه آلمان) امروز مذاکرات هسته‌ای را در «ژنو» آغاز می‌کنند، بسیاری از مقامات غربی از خود خشنود هستند که این کارآمدی تحریمها بود که ایران را به میز مذاکرات آورد.

این ایده که تحریمها تهران را به میز مذاکره آورده است، غلط است. تمایل «حسن روحانی» رئیس‌جمهور ایران برای رسیدن به یک رابطه خوب با آمریکا و اتحادیه اروپا، همسایگان و دیگر قدرت‌های جهان در کنار این واقعیت که خط قرمز آمریکا از «ممنوعیت غنی‌سازی» به «ممنوعیت ساخت بمب» تغییر پیدا کرده است، دلیل اصلی است.

در واقع، تهران از آغاز مذاکرات در سال 2003، میز مذاکرات را ترک نکرد. وقتی من در بین سالهای 2003 تا 2005 یکی از اعضای تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای ایران بودم، این کشور تحت تحریمهای فلج‌کننده نبود. در عین حال، در مارس 2005، اقدامات مقتدرانه‌ای مشابه پیشنهادات اخیر پیشنهاد شد: اول برای اطمینان حاصل کردن از شفافیت درباره تأسیسات هسته‌ای ایران و دوم درباره این هدف که تضمین حاصل شود برنامه هسته‌ای ایران به سمت تسلیحاتی شدن سوق پیدا نمی‌کند.

پیشنهادات شامل اجرای پروتکل الحاقی آژانس بین‌المللی انرژی اتمی برای بازرسی از تأسیسات هسته‌ای ایران، محدود کردن گسترش برنامه غنی‌سازی ایران، محدود کردن غنی‌سازی اورانیوم در سطح 5 درصد و محدود کردن آن به استفاده از سوخت و نه تسلیحات هسته‌ای، و تبدیل تمامی اورانیوم غنی‌شده به میله‌های سوختی، تضمین اینکه هیچ بازفراوری و جدایی پلوتونیوم در رآکتور آب سنگین اراک وجود نداشته باشد.

تهران همچنین قوانینی را پیشنهاد داد که ممنوعیت دائمی بر توسعه، ذخیره و استفاده از تسلیحات هسته‌ای در قبال احترام به حق غنی‌سازی اورانیوم تحت معاهده منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای را تضمین می‌کرد. این پیشنهادات شبیه به تقاضاهای «فرانسوا اولاند» رئیس‌جمهور فرانسه از ایران است که در حین سفر 17 نوامبر به اسرائیل مطرح کرد.

مذاکرات در سال 2005 در نتیجه اصرار آمریکا به جلوگیری از حق قانونی ایران به غنی‌سازی اورانیوم، با شکست روبرو شد. غرب شانس رفع اختلافات را از دست داد و در عوض تحریم‌هایی را تحمیل کرد. برخلاف ادعای برخی

از قانونگذاران آمریکایی و مقامات اسرائیلی، تحریمها تنها به افزایش چشمگیر قابلیت هسته‌ای موجب شد، زیرا تهران به دنبال آن بود که نشان دهد به فشارها اهمیتی نمی‌دهد. پیشتر، ایران غنی‌سازی اورانیوم در سطح 5 درصد را در یک سایت با 3 هزار سانتریفیوژ صورت می‌داد و دارای ذخایر اندکی از اورانیوم غنی‌سازی شده بود. امروز اورانیوم با درصد غنای 20 را در دو سایت با 19 هزار سانتریفیوژ انجام می‌دهد و ذخایری بالغ بر 8 هزار کیلوگرم اورانیوم غنی‌شده و همچنین سانتریفیوژهای پیشرفته دارد.

پیشنویس توافقنامه‌ای بین ایران و 5+1 در دور اول مذاکرات «ژنو» تمامی نگرانی‌های بزرگ قدرت‌های جهان را پوشش داد. فرانسه این توافق را بلوکه کرد زیرا در ابتدا این پیشنهاد توسط ایران و آمریکا تهیه شده بود. بعلاوه اسرائیل نیز در اعمال فشار به فرانسه برای عدم مصالحه درباره این توافقنامه موفق عمل کرده بود. اسرائیل تمامی تلاش خود را به کار گرفته بود تا کنگره آمریکا این پیشنهاد را بلوکه کند و تحریم‌های بیشتری علیه ایران تحمیل کند تا امتیازات بیشتری ارائه دهد.

دولت اوپاما به دنبال جلوگیری از یک جنگ در منطقه است که این جنگ زندگی مردم آمریکا را در معرض خطر قرار می‌دهد، اما «بنیامین نتانیاهو» نخست‌وزیر اسرائیل خواستار اقدام نظامی است زیرا جنگ در راستای نقطه‌نظرش برای از بین بردن جمهوری اسلامی ایران بعنوان یک قدرت منطقه‌ای است. اوپاما و کنگره باید زندگی مردم آمریکا را بعنوان منفعت مهم ملی در اولویت قرار دهند. آشتی با تهران منفعت کوتاه مدت و بلندمدتی را برای آمریکا در منطقه دارد.

دولت اوپاما همچون روسیه و دیگر کشورهای اروپایی و چین خوشبین هستند که قدرت‌های جهان و ایران می‌توانند به توافق برسند. تأکید بیش از اندازه بر تحریمها و کم ارزش جلوه دادن فرصت‌های پیشنهادی ایران، می‌تواند یکبار دیگر پیامدهای ناخواسته‌ای را به همراه داشته باشد که اینبار این پیامدها به طرز بالقوه‌ای فاجعه‌بار خواهد بود. در عوض، قدرت‌های جهان باید این فرصت‌ها را به چنگ بگیرند و سالها مذاکرات را به نتیجه برسانند و به یک راه‌حل صلح‌آمیز و واقعی برای دو راهی هسته‌ای برسند و در همکاری بر روی مدیریت صلح‌آمیز بحران در خاورمیانه را بگشایند.

انتهای پیام/ص